

Boplatslämningar i Ekeby

Ekeby Prästgård 1:7, Ekeby socken, Kumla kommun, Närke

Nina Balknäs

Lst dnr 431-18-2017

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2017:50

ARKEOLOGISK UTREDNING ETAPP 1 OCH 2

Boplatslämningar i Ekeby

Ekeby Prästgård 1:7, Ekeby socken, Kumla kommun, Närke

Nina Balknäs

Lst dnr 431-18-2017

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Drottninggatan 11, 702 10 Örebro
Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

*Översiktskarta över Örebro län med platsen för
utredningen markerad med rött.*

© 2017 Arkeologgruppen AB

Arkeologgruppen rapport 2017:50

Författare Nina Balknäs

Grafisk form Nina Balknäs@Högtorps Diverse

Omslagsfoto Ebba Knabe övervakar schaktningen.

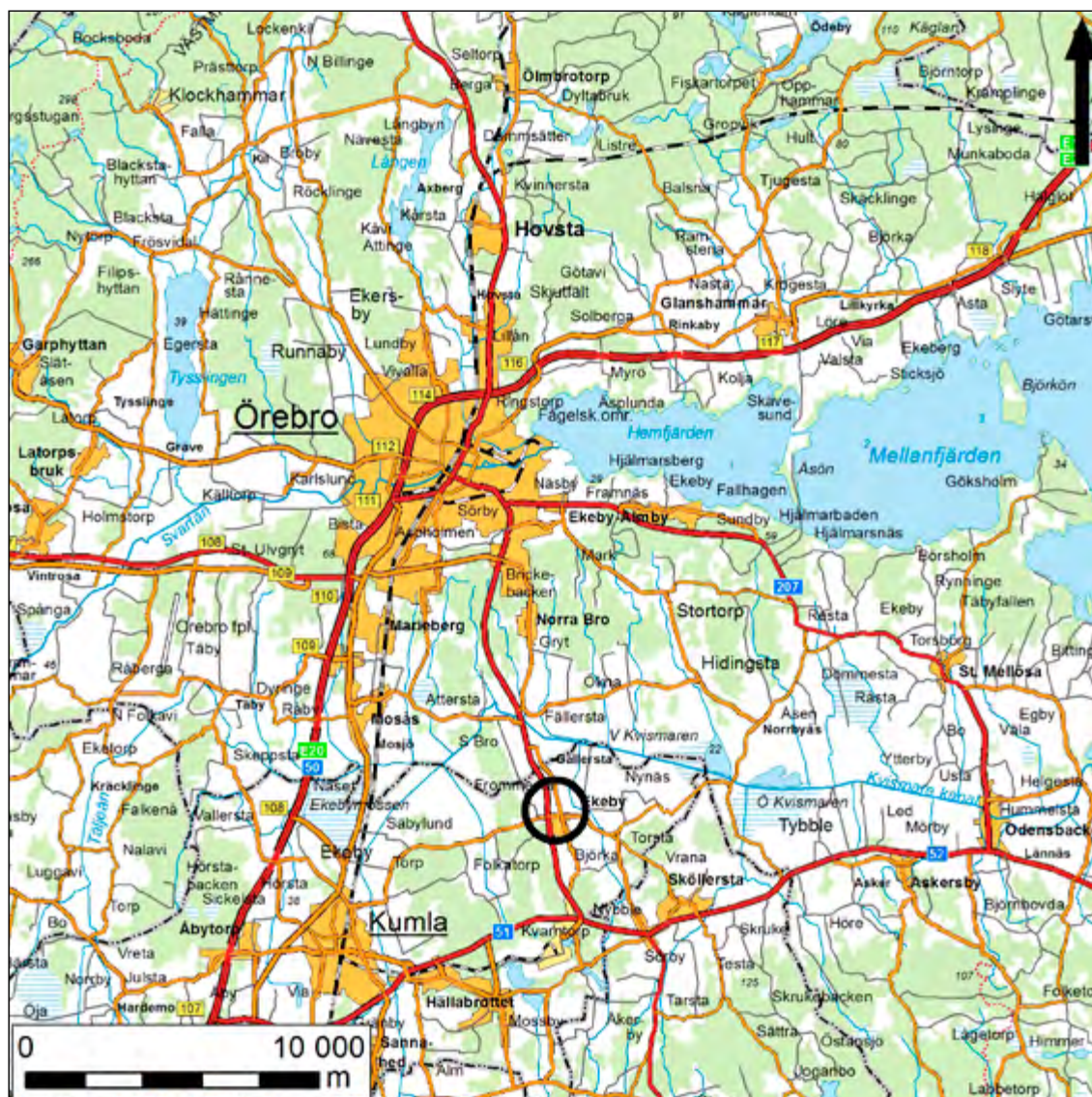
I bakgrunden syns Ekeby kyrka. Foto taget från väster.

Foto Om inte annat anges är fotografierna tagna av Arkeologgruppen AB.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_170001

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	5
Tidigare undersökningar	8
Syfte och ambitionsnivå	8
Metod	8
Fältinventering och utredningsgrävning	9
Resultat	9
Objekt 1, den södra ytan	9
Stolphål och störhål	14
Gropar, nedgrävningar och hårdar	14
En skärvstenshög och ett skärvstensflak	15
Rännor och en kolfläck	15
Lager	16
Fynd	16
Objekt 2, den norra ytan	17
Tolkning	20
Nr 19, åkermark	20
Skärvsten	20
Objekt 2	22
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	23
Referenser	24
Tekniska och administrativa uppgifter	25
Bilagor	26
Bilaga 1. Schakttabell	26
Bilaga 2. Anläggningstabell	30
Bilaga 3. Fyndtabell	34
Bilaga 4. Vedartsanalys	35
Bilaga 1. ¹⁴ C-dateringar	36

Figur 1. Karta över trakten kring Ekeby med den aktuella undersökningsplatsen markerad med en svart cirkel.

Sammanfattning

Arkeologgruppen AB har genomfört en arkeologisk utredning etapp 1 och 2 i Ekeby, Kumla kommun. Fältarbetet genomfördes den 19–24 april 2017. Området utgjordes av åker och ängsmark norr om Ekeby. Längst i söder finns en moränkulle kallad Källarbacken. Mitten av utredningsområdet bestod av låglänt lerig åkermark som mot norr steg mot ytterligare en moränkulle. Kullen, som kallas Thorsbacken, låg direkt norr om utredningsområdet.

Två arkeologiska objekt har identifierats: objekt 1 i söder och objekt 2 i norr. Objekt 1 innefattar Källarbacken och dess slänter. Toppen var mycket hårt åtgången av odling och de flesta schakten där var tomma, men i slutningarna påträffades en stor mängd lämningar, varav de flesta var stolphål. Flera av stolphålen kan härröra från hägnader, men det är troligt att det även finns förhistoriska huslämningar ibland dem. Två lämningar med stora mängder skörbränd sten påträffades: en skärvstenshög och ett skärvstensflak. Skärvstenshögen daterades till 1420–1260 f. Kr. Platsen har sannolikt varit brukad i flera tider.

Objekt 2 ligger i den norra delen av utredningsområdet. Där påträffades en förmodad huslämning och två separata stolphål. Kol från den ena rännan i huslämningen daterades till 1160–1265 e. Kr.

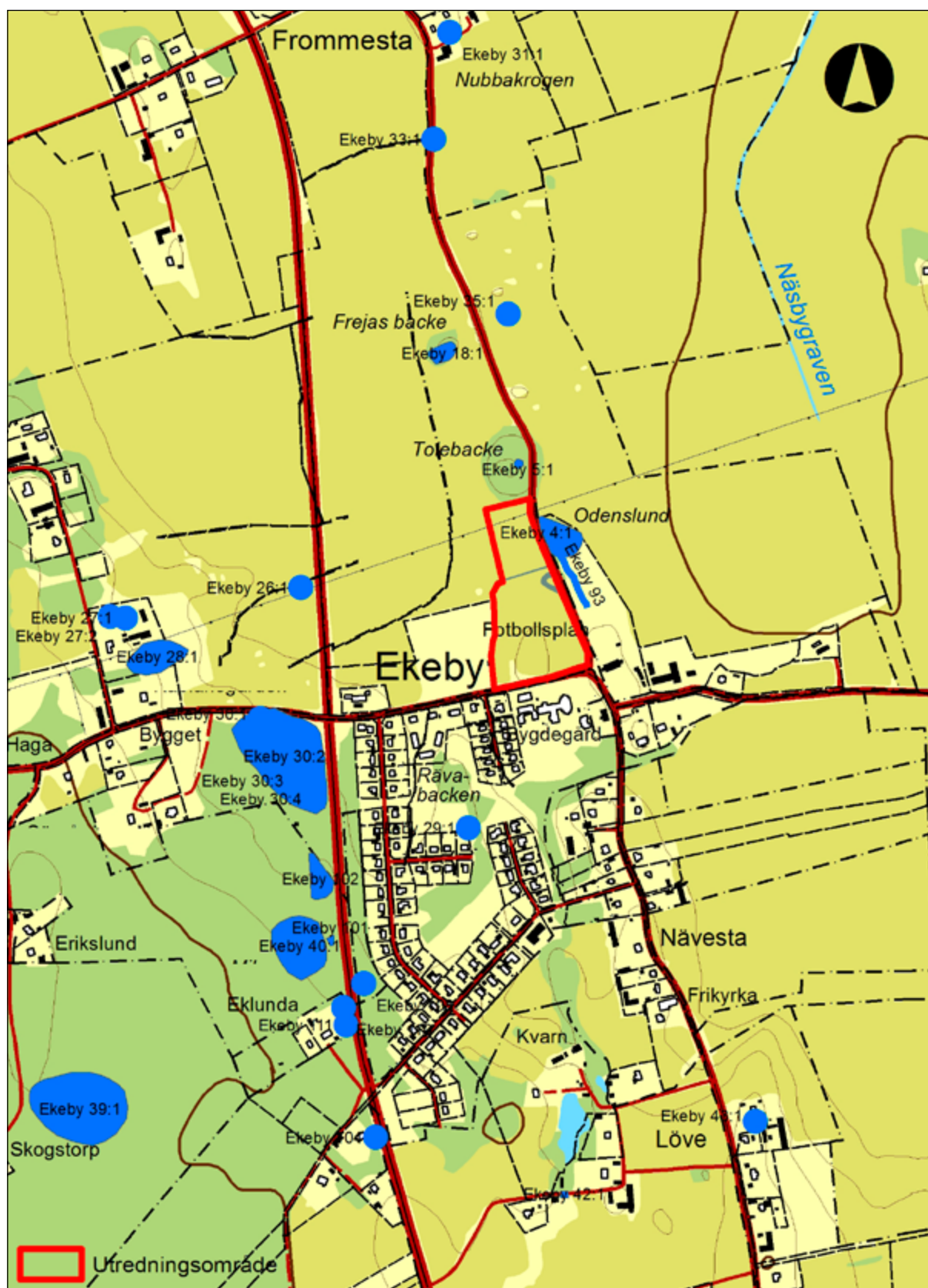
Inledning

I samband med att Kumla kommun arbetar med detaljplanering för ett flertal nya bostadsområden beslutade Länsstyrelsen i Örebro län att detaljplaneområdet i Ekeby behövde utredas arkeologiskt. Uppdraget att genomföra en arkeologisk utredning etapp 1 och 2 gavs till Arkeologgruppen AB. Beslut fattades i ärendet den 30 mars 2017. Fältarbetet genomfördes den 19–24 april 2017. Kostnadsansvar har Kumla kommun.

Bakgrund och kulturmiljö

Utredningsområdet är beläget nordväst om Ekeby kyrka i Kumla kommun och består av åkermark eller igenlagd åkermark på höjder om 30–35 meter över havet. Utredningsområdet är beläget i ett fornlämningsrikt landskap med lämningar från stenålder och framåt. Många av fornlämningarna återfinns på slätterna och i kanterna av utmarksområden eller på moränkullar i det i övrigt flacka landskapet. Enstaka lämningar återfinns i höjdlägen eller längs färdvägar och ägo gränser.

I utredningsområdets omedelbara närhet återfinns i öster fornlämningarna Ekeby 4:1 och Ekeby 93. Fornlämning Ekeby 4:1 utgörs av ett gravfält bestående av 30 synliga lämningar. Dessa utgörs av fyra högar, 25 runda stenstättningar och en treudd. Gravfältet är beläget på en lite moränkulle i ett i övrigt påfallande flackt landskap. Kullen kallas "Odinslund". Mellan Ekeby 4:1 och kyrkan löper Ekeby 93, en vägbank med rester av en stenvalvsbro.

Norr om undersökningsområdet finns en större stensättning (Ekeby 5:1) i krönläge, även denna belägen på en moränkulle. Idag ligger stensättningen ensam men i inventeringsböckerna skall det även ha funnits en treudd i anslutning till stensättningen. Vid utredningen konstaterades att kullen blivit hårt täktad. Kullen går i folkmun under namnet "Tolebacke", tidigare kallad "Thorsbacke".

Sydväst om utredningsområdet finns uppgift om ytterligare gravar som ska ha tagits bort under 1920-talet (Ekeby 30:2). Inom samma fornlämningsområde har också två skafthålsyxor, varav den ena av grönsten, hittats. Under tidigt 1900-tal har ett 30-tal lös- och depåfynd, varav flertalet är från stenåldern, upplåtits till Statens historiska museum från Ekeby och byarna runt omkring som Nävesta och Frommesta, vilket ytterligare förstärker bilden av ett landskap som varit bebott och hävdad från neolitikum och framåt. Inget av föremålen kommer från Ekeby by. Det finns dock uppgift om fynd av "järnmalmasklumpar" funna i en grop i Ekeby by. Lennart Lindberg heter mannen som hittade dem (Davidsson-Friberg 2000). Avseende själva utredningsområdet så blev dess södra del land runt 3100 f.Kr. Dock var det inte förrän vid sjösänkningen i slutet av 1800-talet som området blev helt torrt. Fortfarande under 1700-talet gick vatten fram till Ekeby kyrka i öster (Davidsson-Friberg 2000).

Många av byarna, och däribland Ekeby, har ett namnskick som mycket väl kan böttna i förhistorien, främst från järnåldern. Äldsta skriftliga belägg för Ekeby är från år 1312 (Ortnamnsregistret). Från 1300- och 1400-talet finns ett stort antal skriftliga belägg. Från 1400-talet finns även ett Sankt Olofs-gille belagt i Ekeby. Den första stenkyrkan byggdes under 1100- eller 1200-talet. Delar av den finns kvar i dagens kyrka. Vid en golvrestaurering år 1994 hittades en del av vad som förmodas vara ena gaveln till en Eskilstunakista. Den typen av gravmonument dateras till slutet av 1000-talet eller början av 1100-talet. Fyndet antyder att det före den första stenkyrkan funnits en träkyrka på plats-en (www.lansstyrelsen.se).

I det historiska kartmaterialet som går att följa från år 1688 har undersökningsområdet legat som åkermark fram till idag. Ett åkerdike mellan två tegar finns på 1688 års karta (Lantmäteristyrelsen akt S2:26-27). I det historiska kartmaterialet kan man se att det fram till slutet av 1800-talet funnits gott om röjningsrösen i undersökningsområdet, men rösena har rensats bort under slutet av 1800-talet eller 1900-talets början. På en karta från år 1857 återfinns en källare direkt utanför undersökningsområdets sydvästliga del, alldeles intill dagens Ekebygatan (Lantmäteristyrelsen akt S-11-1:2). Denna källare har inge koppling till någon, genom kartmaterialet, känd bebyggelse och kan utgöra en potatiskällare, vilket inte var ovanligt att bönderna hade på åkerytorna i slutet av 1800-talet. Kullen i den södra delen av utredningsområdet går under namnet "Källarbacken" (Davidsson-Friberg 2000).

Dagens Ekebygatan följer en äldre vägsträckning som återfinns i den äldsta kartan från år 1688 och som leder från Ekeby by till kyrkan. (Lantmäteristyrelsen akt S2:26-27).

Tidigare undersökningar

Direkt öster Ekebyvägen, mellan Ekeby kyrka och gravfältet Ekeby 4:1, genomfördes under år 2008 en arkeologisk utredning av Riksantikvarieämbetet UV Bergslagen. En vägbank med rester av en stenvalvsbro (Ekeby 93) registrerades. Vägen finns med på 1864 års häradskarta. I övrigt påträffades inga arkeologiska lämningar i de sju schakt som grävdes (Bergold 2008).

Syfte och ambitionsnivå

Syftet med den arkeologiska utredningen var att klargöra i vilken utsträckning som det förekommer fornlämningar inom exploateringsområdet. Utredningen ska bidra till att ge Kumla kommun och Länsstyrelsen ett bättre planeringsunderlag inför det fortsatta arbetet med detaljplan inom området.

Utredningen ska innehålla arkiv- och litteraturstudier samt kartanalyser; fältinventering och utredningsgrävning. Utredningen skulle utföras med hög ambitionsnivå.

Målgrupper för denna rapport är i första hand Länsstyrelsen och Kumla kommun.

Metod

Arkiv- och litteraturstudier

Arkivstudierna omfattar Riksantikvarieämbetets fornminnesregister (Fornsök) och Skogsstyrelsens Skog och Historia-register. Kartanalyser av historiska kartor har gjorts utifrån relevanta kartor ur Rikets allmänna kartverks arkiv samt Lantmäteristyrelsens och Lantmäterimyndigheternas arkiv. Kartanalyserna syftade till att lokalisera lämningar efter äldre bebyggelse. När det gäller kända gård-, torp- eller lägenhetsbebyggelser har det skriftliga arkivmaterialet på SVAR/Riksarkivet använts för att kontrollera bebyggelsen mot tidsgränsen i KML till år 1850 för att avgöra om den tillkommit före eller efter denna gräns.

Digitala arkiv och föremålssamlingar på Statens historiska museum och Örebro läns museum har nyttjats. Även de digitala samlingarna av äldre ortnamnsbelägg på Ortnamnsarkivet har använts. En jordarts-karta från Statens Geologiska Undersökning har laddas ned i syfte att kartlägga olika jordarters utbredning.

Litteraturstudierna har inkluderat lokal litteratur och hembygds litteratur som berör området. Arkeologiska rapporter och forskningslitteratur samt lokalhistorisk litteratur som berör utredningsområdet eller på annat sätt belyser områdets fornlämningsbild och historia har sökts på Riksantikvarieämbetets öppna arkiv (samla.raa.se), Örebro läns museums bibliotek och Kungliga biblioteket (libris.kb.se).

Fältinventering och utredningsgrävning

Utredningen började i fält med en fältinventering för att bedöma lämpliga och mindre lämpliga ytor att utredningsgräva. Därefter vidtog grävning med en bandgrävare. Skopbredden var 1,4 meter. Grävning skedde ned till anläggningsnivå eller till undergrund i de schakt som var tomma på arkeologiska lämningar. I de fall anläggningar påträffades i kulturlager grävdes små provgropar för att undersöka djupet på lagren. Eftersom anläggningar fanns över en stor del av ytan tog det tid att avgränsa schakten. Sammanlagt grävdes 1 095 kvadratmeter.

Schakt, anläggningar och prover mättes in med RTK-GPS och dokumenterades skriftligt i för utredningen anpassade kontext- och schaktblanketter. Ett schakt (S200) ritades i plan i skala 1:50 på grund av att batteriet var slut på GPS:en och schaktet var så pass djupt att bedömningen gjordes att schaktet behövde fyllas igen före dagens slut. Schaktet mättes in med RTK-GPS dagen efter.

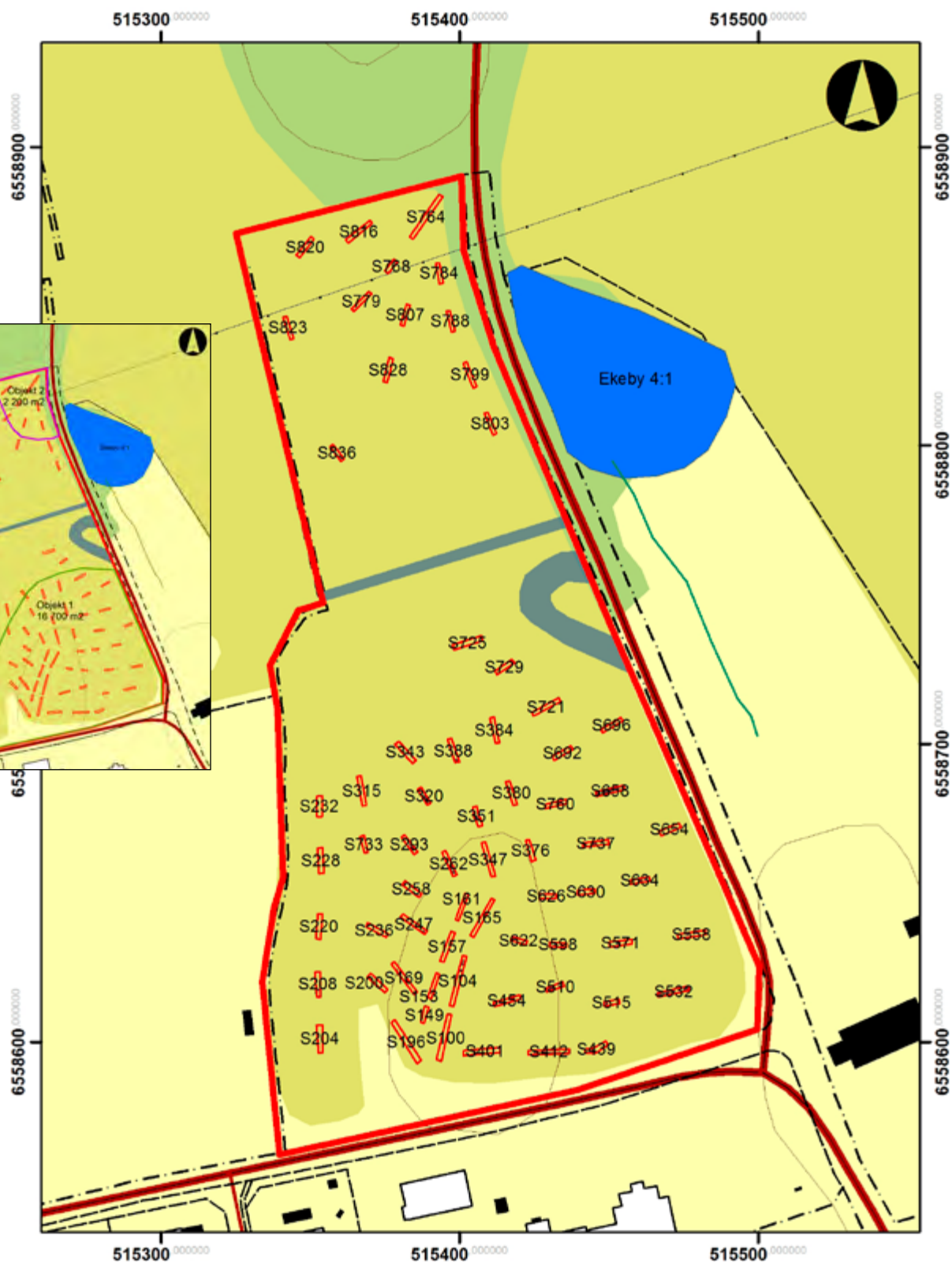
Alla inmätningar överfördes till Intrasis och exporterades vidare till ArcGIS för redigering. Fotografering skedde löpande under arbetets gång för att dokumentera anläggningar och schakt. Även översiktsbilder togs.

Figur 3. Översikt över utredningsområdet sett från Källarbacken i söder.

Resultat

Utredningsområdet kan delas in i två ytor: en i söder (objekt 1) och en i norr (objekt 2). Båda objekten ligger på moränsand. Mellan objekten finns ett område med postglacial finlera. Objekt 1 innehöll en stor mängd fornlämningar på sluttningarna av en moränkulle. Toppen av kullen är hårt åtgången av odling och endast ett fåtal stolphålsbottnar fanns bevarade i schakten. Objekt 2 bestod av en trolig huslämning och två stolphål med stenskoning.

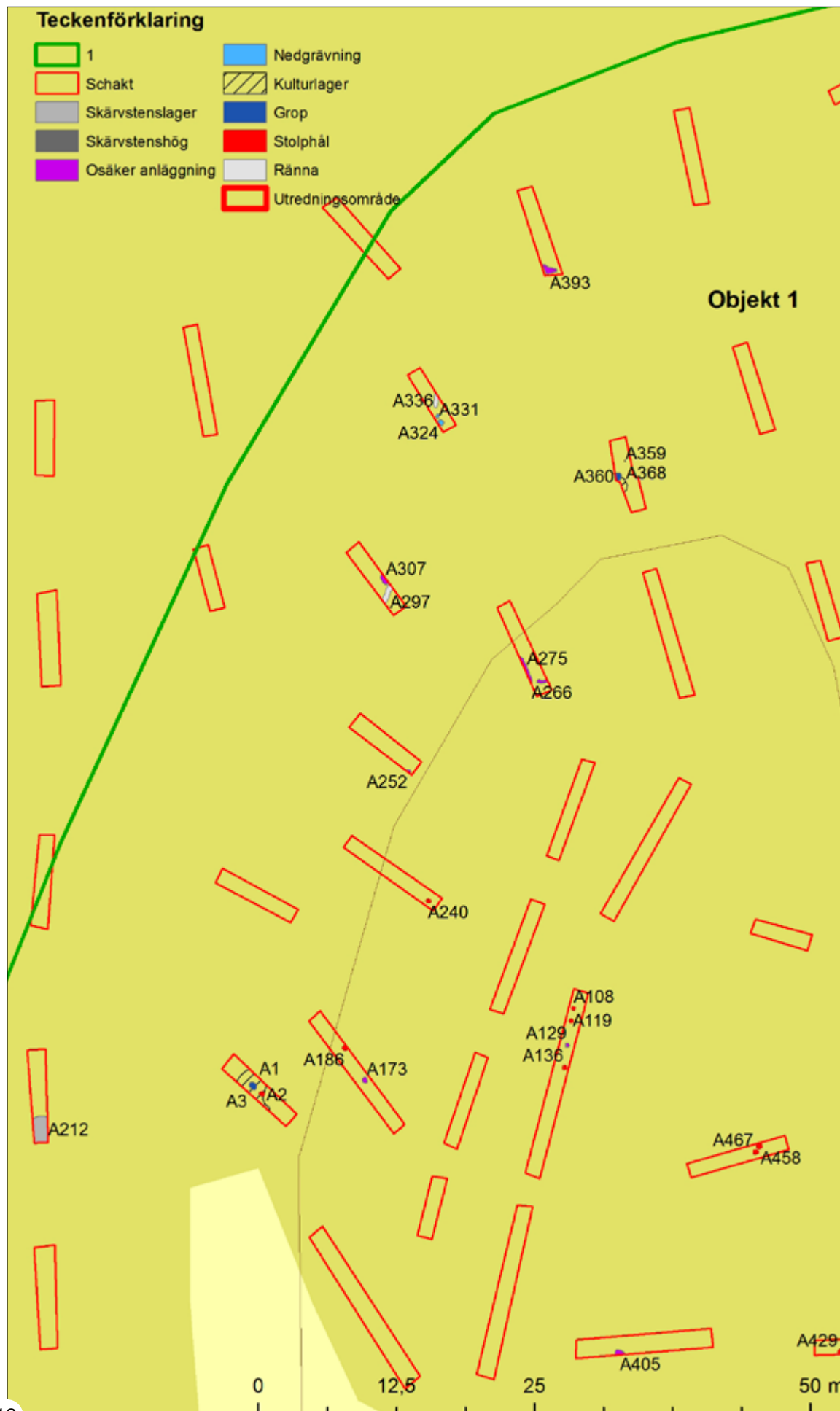
Figur 5. Översikt över objekt 1 sett från nordöst.

Objekt 1, den södra ytan

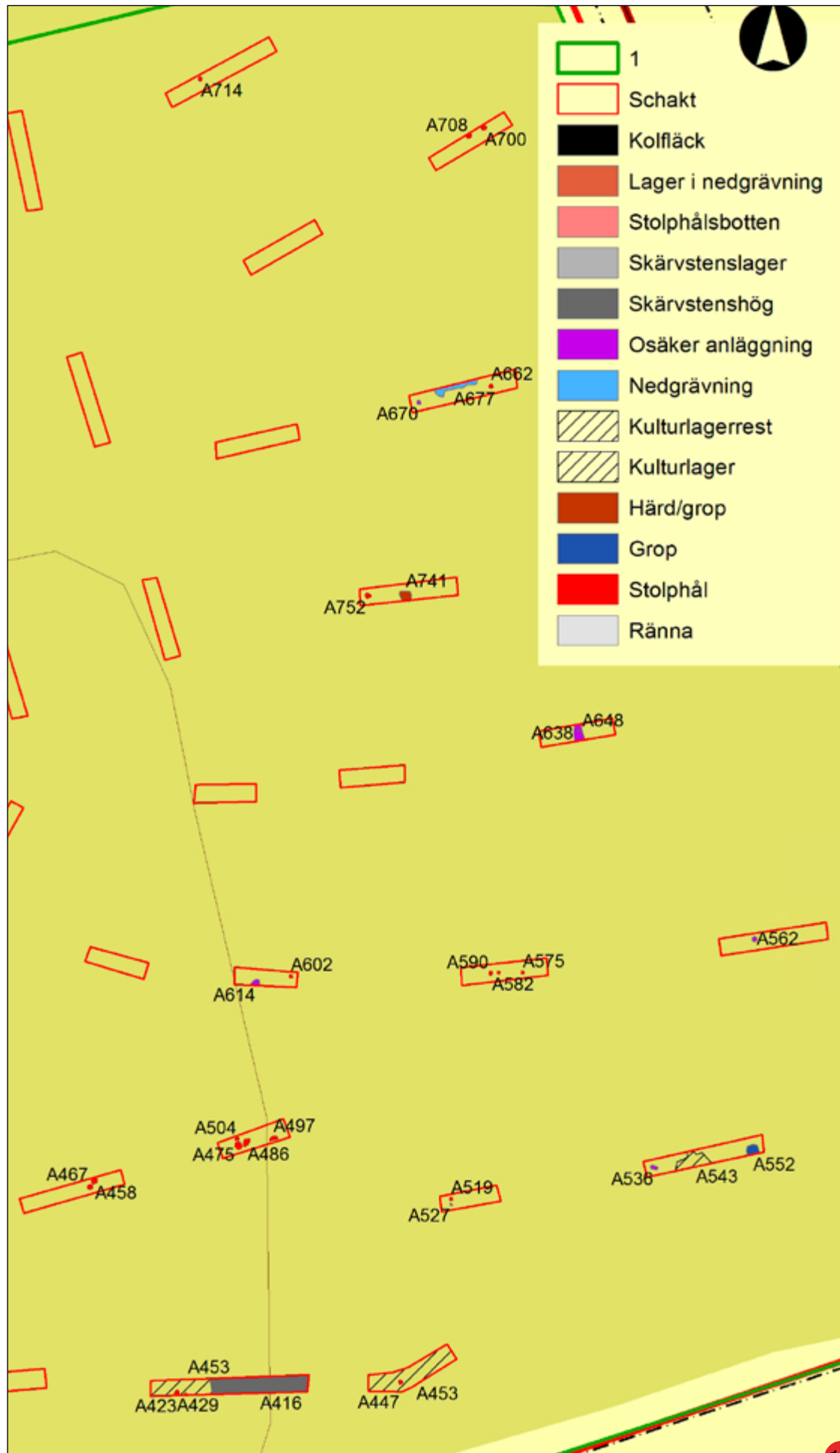
”Ekeby socken har inte så många fasta fornlämningar som Gällersta, vilket troligen kan förklaras av att odlingsivern varit mera intensiv i tidigare skede i Ekeby än i Gällersta. I Ekeby är slätterna större. Snön smälter förr undan där på våren och åkerbruksredskapen kommer fortare i jorden.”

Svensson 1970

Den södra ytan kan liknas vid en skallig hjässa med långt hår flödande ned mot axlarna. Hjässan utgörs av toppen på Källarbacken, en moränkulle som blivit hårt åtgången av odling. Där uppe påträffades endast ett fåtal, dåligt bevarade anläggningar. Sidorna av kullen, det vill säga håret, var desto rikare på lämningar. Lämningarna avtog sedan successivt ned mot slättpartierna i väster, norr och öster. Den stora mängden lämningar av olika karaktär och bevarandegrad pekar mot en diakron plats som brukats återkommande under förhistorisk och historisk tid. Inga tydliga kontextgrupper kan urskiljas. Lämningarna presenteras därför uppdelat på typer (se tabell 1). Sammanlagt påträffades 53 anläggningar och lager. Tretton anläggningar har dokumenterats med ett frågetecken efter beskrivningen av typ. I de flesta fall rör det sig om en viss osäkerhet avseende om det med säkerhet kan sägas vara något anlagt av människa. Orsaken till bedömningssvårigheten var att det fanns mängder med stenlyft i den sandiga moränen och att dessa kan förväxlas med stolphål och gropar. I andra fall beror osäkerheten på om anläggningen har dokumenterats som rätt typ.

Figur 6a) Plan över västra delen av objekt 1 med anläggningar och schakt. Skala 1:500.

Figur 6b) Plan över östra delen av objekt 1 med anläggningar och schakt. Skala 1:500.

Typ	Antal	Varav osäkra
Stolphål	17	4
Stolphål med stenskoning	13	1
Störhål	1	-
Delsumma	31	5
Grop/nedgrävning	7	2
Härd	3	3
Skärvstenshög	1	-
Skärvstensflak	1	-
Ränna	5	3
Lager/lagerrest	3	-
Kolfläck	1	-
Summa	53	13

Tabell 1. Antalet anläggningar och lager inom objekt 1 fördelade på typ.

STOLPHÅL OCH STÖRHÅL

Antalet stolphål och störhål var 31 stycken. Utav dessa hade tretton stenskoning. Fem stolphålsbottnar är osäkra. På grund av odling så var de flesta stolphålen hårt åtgångna och endast de nedre delarna fanns kvar. Tolv stolphål snittades för att säkerställa tolkningen. De var generellt mellan 0,1 och 0,2 meter djupa. Fyra stolphål (A423, A504, A575 och A714) kontrollerades med en grävd bit i kanten och de har ett djup av minst 0,1 meter. Två stolphål (A447 och A752) var 0,3 meter djupa.

GROPAR, NEDGRÄVNINGAR OCH HÄRDAR

Antalet gropar, nedgrävningar och härdar var tio till antalet. Utav dessa har tre dokumenterats som grophärdar. Dock var det ingen av härdarna som var helt typisk till sin karaktär. Den härdlikaste var A393. Anläggningen mätte 1x1,4 meter och fyllningen bestod av flammig svartgrå lera med stort inslag av kol och ett litet inslag av bränd lera och skärvsten. A614 mätte 0,5x0,8 meter. Fyllningen bestod av melerad grå och svart sand med stort inslag av sot och ett litet inslag av kol. A741 var en oval, 0,8x1,1 meter stor nedgrävning med 0,1–0,2 meter stora stenar i kanten. Fyllningen bestod av grå, sotig, kompakt lerig silt med kolfnyk.

Groparna och nedgrävningarna varierar avseende fyllning och storlek, men alla utom en (A677) har rund eller oval form. Grop har angetts för anläggningar som skär ned i undergrunden, medan beteckningen nedgrävning har givits till de anläggningar som bedömts som säkert grävda, det vill säga orsakade med vilja och mening.

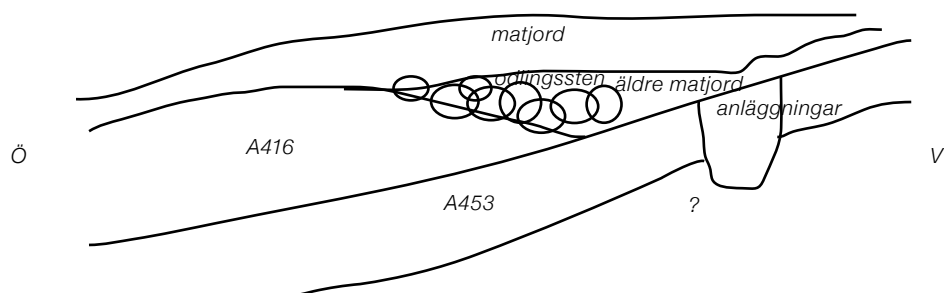
Figur 7 (ovan). Skärvstenshögen A416 sedd från öster.

Figur 8 (till höger). Skärvstensflaket A212 sett från nordväst.

EN SKÄRVSTENSHÖG OCH ETT SKÄRVSTENSFLAK

I den östra slänten påträffades en skärvstenshö (A416). Den var helt överplöjd, men den bevarade höjden uppgick trots detta till 0,4 meter. Längden på anläggningen uppgår till minst 8 meter i östvästlig riktning. Högen bestod av skärvig och skörbränd sten, sot och kol. Upp mot dess västra kant låg odlingsstenar uppslängda. Ett kolprov skickades för analys. Det var av ek och daterades till 1420–1260 f. Kr. Högen överlagrade lagret A453. I lagret fanns tre stolphål (A423, A429 och A447) som förmodas vara samtida med skärvstenshögen.

Väster om Källarbacken, nere på slätten, påträffades ett 0,25 meter tjockt flak av skärvsten (A212). Den framtagna delen, som var svagt välvd och låg på plan mark, mätte 1,4x1 meter. Flaket fortsatte utanför schaktet mot söder och öster.

Figur 9. Stratigrafisk skiss över kontexterna i anslutning till skärvstenshögen A416.

RÄNNOR OCH EN KOLFLÄCK

Fem rännor dokumenterades. Utav dessa var 3 osäkra. Två av rännorna (A297 och A336) är möjligen samma ränna som påträffats i två olika schakt eftersom de löper på samma linje. Dock var de något olika sinsemellan. A297 var 0,45 meter bred och 0,3 meter djup med rundad botten. Den lätt humösa fyllningen bestod av grå sotig lera med enstaka kolfnyk. A336 var 0,3 meter bred och hade en fyllning av humös grå silt. Utav de osäkra rännorna så bestod A266 och A275 av grå sand. I A275 fanns även kolfnyk och enstaka bitar bränd lera. Bredden uppgick till 0,35 och 0,4 meter, djupet till 0,1 meter. Osäkerheten i tolkningen beror på att båda rännorna hade oregelbunden form.

Den sista rännan var A638. Osäkerheten kring denna ränna berodde på att den var mycket svår att se. Fyllningen bestod av omdeponerad naturlig lera som blivit något "kakig". Där rännan gick in i den södra schaktväggen fanns stora mängder bränd lera. Överst i rännan fanns en rund kolfläck (A648) som var 0,3 meter i diameter, men endast 0,02 meter djup. Rännan var 0,15 meter djup och 0,7 meter bred.

LAGER

Tre lager mättes in. A543 var en lagerrest i S532 som bestod av brungrå kompakt lera. A368 fanns i den västra delen av kullen och överlagrades av rännan A266. Lagret var 0,05 meter tjockt och bestod av melerad ljusgrå lera med kol och lerklining. Lager A453 fanns i S412 och S439. Lagret bestod av brungrå, kletig lerig silt med inslag av kol och enstaka bitar bränd lera. Det var upp till 0,25 meter tjockt och över 20 meter långt i öst-västlig riktning. Det överlagrades av skärvstenshögen A416 samt av stolphålen A423, A429 och A447. A1 var ett lager i S236 som bestod av brungrå, kompakt siltig lera med inslag av kol och enstaka bitar bränd lera. Schakt 236 ritades i plan i skala 1:50. På ritningen har lagret nummer A4. Den sydöstra delen av lagret låg i vad som i fält dokumenterades som en osäker ränna (A1). Under rapportarbetet har A1 och A4 slagits ihop till A1(i vedartsrapporten benämnd A4). Ett kolprov skickades för vedartsanalys. Det bestod av björk, ek, gran och lönn. Provet har inte daterats.

*Figur 10 (till vänster). Två delar av samma slipsten (F1 och F2).
Figur 11 (till höger). Föremål i slipad kvartsit (F3).*

FYND

Endast tre fynd har dokumenterats och alla tre är lösfynd hittade i schakt på toppen av Källarbacken. Två delar av en och samma slipsten (F1 och F2) hittades i de angränsande schakten S100 och S149. Bitarna har passning. Slipstenen är av en sedimentär bergart, närmast sandsten, men med grövre inklusioner. På toppen av stenen finns en avlång, skålad yta som uppstått vid slipningen. I den skålade ytan på den större delen (F2) syns tvärgående linjer som kan ha tillkommit vid slipning av metall, exempelvis nålar.

Från S149 kommer även det tredje fyndet (F3). Det är ett fragment av ett föremål i slipad kvartsit. Föremålet mäter 45x45 millimeter och är 19 millimeter tjockt. Det är slipat över hela ytan. Formen är snett spetsoval med en central rygg på var sida som löper ned mot den rundade spetsen. Kanterna mot den avslagna tvärytan är något slitna vilket tyder på att den blivit åtgången vid åkerbruk.

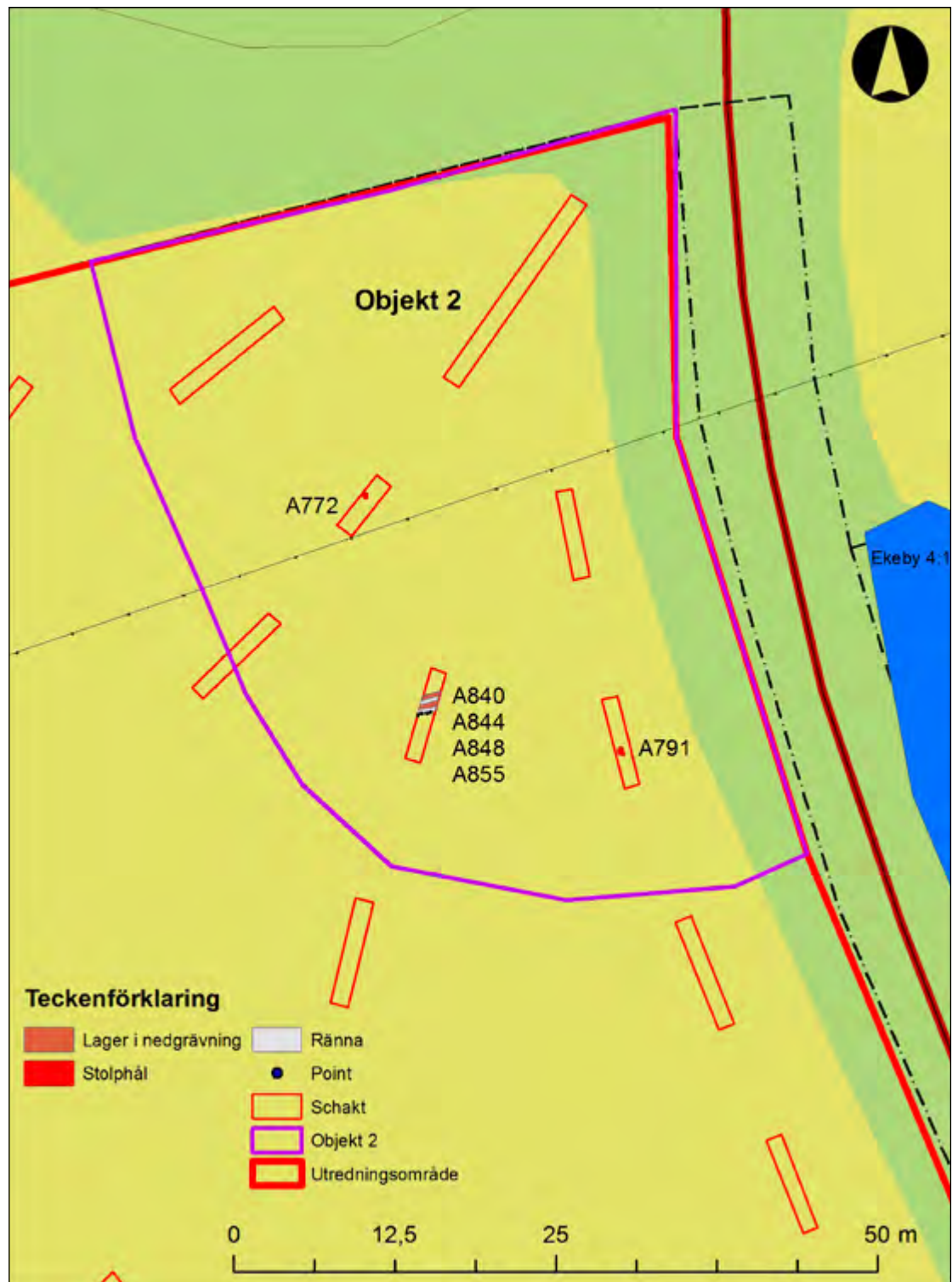
Figur 12. Översikt över objekt 2 sett från söder.

Objekt 2, den norra ytan

Inom den norra delen av utredningsområdet påträffades två stolphål samt en kontextgrupp bestående av två parallella rännor, ett lager och fyra stolphålsbottnar alternativt stenlyft som löpte utmed den södra rännans kant.

Båda stolphålen (A772 och A791) hade stenskoning och fyllning av gråbrun silt. Stenarna i A791 var något större (0,1-0,2 meter) än stenarna i A772 (0,05-0,1 meter). Inget av stolphålen kan kopplas ihop med någon form av konstruktion.

I schakt 807 fanns på 0,5 meters djup två parallella rännor (A840 och A855) som var nedgrävda genom ett lager (A844) av smågrusig grå lera med inslag av kol och bränd lera. Rännorna löpte i öst-västlig riktning. Den norra rännan (A840) var fylld med omrörd lera som innehöll runt 0,1 meter stora stenar. Den var 0,45 meter bred. En halvmeter söder om A844 löpte ytterligare en ränna (A855). Bredden på rännan var samma som hos A804, det vill säga 0,45 meter, men fyllningen skilde sig nämnvärt då den södra rännan innehöll mörkgrå lera med inslag av kol. Ett snitt grävdes genom rännor och lager. Båda rännorna var 0,2 meter djupa och skålade. Kolprov togs i A855. Provet var mycket litet, men kunde bestämmas till ek och dateras till 1160-1265 e. Kr. Parallellt med den södra rännan (A855) fanns fyra rundlar av grå lera (alla inmätta som A848) på jämnt avstånd från varandra. De var runt 0,13 meter i diameter och endast 0,05 meter djupa. Formen var skålad. Det är oklart om rundlarna är stolphålsbottnar eller stenlyft, men de hör i och med sin regelbundenhet klart och tydligt samman med lämningen.

Figur 13. Plan över objekt 2 med anläggningar och schakt. Skala 1:500.

Figur 14. Schaktning pågå. Stolphålet A772 är markerat med en svart oval.

Figur 15 (ovan). Sektion genom rännorna A804 och A855 sedd från väster. Notera de fyra färgningarna längst ned i bild.

Figur 16. Huslämningen (A840, A844, A848, A855) sedd från söder.

Tolkning

Objekt 1

Lämningarna finns huvudsakligen i sluttningarna mot nordväst, nordöst och öster. I sydväst, en bit ifrån de övriga lämningarna fanns skärvstensflaket A212.

En stor mängd anläggningar påträffades varav de flesta var stolphål. Även om flera av stolphålen kan härröra från historiska hägnader så är det troligt att det även finns förhistoriska lämningar ibland dem. Platsen har varit brukad i flera tider och lämningarna behöver kunna skiktas i olika tidsskikt för att kunna säga något om respektive tidsålder. Två lämningar med stora mängder skörbränd sten påträffades: en skärvstenshöj och ett skärvstensflak. Detta till trots påträffades endast tre, otypiska härdar spridda över ytan.

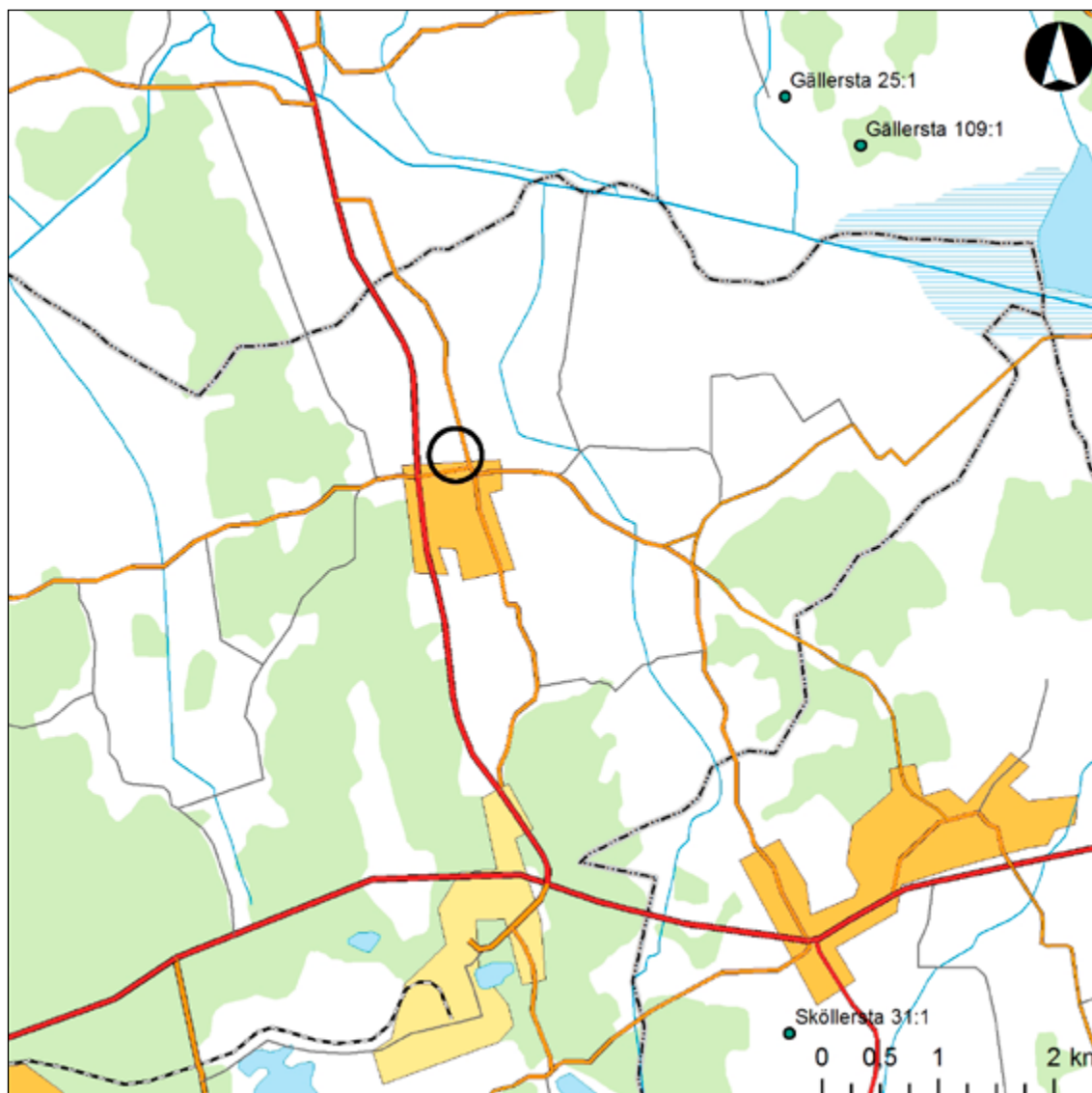
Toppen av Källarbacken var mycket hårt åtgången av odling och de flesta schakten där var tomma. Dock var det där som fynden av bergart påträffades, något som antyder att det förekommit aktivitet även på toppen. Även en 6 meter lång rad med stolphål fanns på toppen.

Figur 17. Utredningsområdet i rött på rektifierad karta från år 1784.

NR 19, ÅKERMARK

På storskifteskartan från år 1784 och på laga skifteskartan från år 1843 syns en rektangulär avgränsning högst upp på kullen. Ytan innanför beskrivs år 1784 som nummer 19, åkermark. Det är denna åker som brukats så hårt att nästan inga arkeologiska lämningar påträffades på toppen, trots det fina läget. De odlingsstenar som lagts upp mot skärvstenshögen A416 ligger vid den östra gränsen för åkern.

Figur 18. Karta över de närmast liggande skärvstenshögar i länet. Gällersta 39:1 ligger alldeles utanför kartbild i norr. Ekeby är markerat med en svart cirkel.

SKÄRVSTEN

Från Örebro län finns tio skärvstenhögar och/eller -flak registrerade i FMIS. Dessutom hittades en skärvstenshög vid en undersökning i ett röjningsröseområde: Gällersta 39:1 (Fornsök; Bless m.fl. 2010). Utöver dessa påträffades under år 2015 ytterligare ett skärvstensflak i Glanshammar som ännu inte har registrerats i FMIS (Karlenby 2016). Tillammans med de nu funna lämningarna (hög och flak) uppgår antalet skärvstenshögar i länet till fjorton stycken.

Skärvstenhögarna och/eller -flaken är fördelade på två områden norr och söder om Hjälmarens. Skärvstenhögen i Ekeby ligger 4 kilometer söder om skärvstenshögarna Gällersta 25:1 och Gällersta 109:1 samt 6 kilometer norr, respektive söder om skärvstenshögarna Sköllersta 31:1 och Gällersta 39:1.

Förkolnat eke från skärvstenshögen i Ekeby daterades till 1420–1260 f.Kr., det vill säga äldre bronsålder, period III. Skärvstenshögen i Glanshammar (Karlenby 2106) är daterad till 2130–1830 f.Kr., alltså något äldre än skärvstenshögen i Ekeby. Två andra skärvstenshögar (Rinkaby 102 och Gällersta 39:1) har daterats till perioden yngre romersk järnålder – folkvandringstid (Fornsök; Bless m. fl. 2010). Lämningarna finns både norr och söder om Hjälmarens, alla i närheten av Hjälmarens äldre strandlinje.

Objekt 2

Lämningarna inom objekt 2 var begränsade. Det rör sig om en förmodad huslämning och två separata stolphål. Kol från en av rännorna i huslämningen daterades till 1160–1265 e.Kr. Det är oklart om de dubbla rännorna hör till samma byggnadsfas eller om den ena rännan har ersatt den andra. Den steniga rännan A840 kan ha fungerat som en dränerande grund för en träsyll. Huset har i så fall varit ett syllat trähus. Det andra, mindre troliga alternativet, är att den daterade rännan A855 innehåller stolphål till ett stolpburet hus.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

I Ekeby undersöktes 1 095 kvadratmeter vilket utgör tre procent av ytan. Det överstiger de planerade 700 kvadratmeter eller två procent som angavs i undersökningsplanen. Anledningen kan sökas i den anläggningstäthet som fanns inom objekt 1 och svårigheten att avgränsa den samma. Utredningen har genomförts med hög ambitionsnivå och resulterat i två objekt. Utöver andelen grävd yta så gjordes inga avsteg från undersökningsplanen.

Utredningen har konstaterat lämningar av hög vetenskaplig potential. Det gäller särskilt för skärvstensanläggningarna inom objekt 1 och huslämningen inom objekt 2. Inför en förundersökning bör antalet ¹⁴C-analyser räknas högt eftersom lämningarna inom objekt 1 förefaller vara diakrona.

Referenser

Tryckta källor

- Bergold, Helmut. 2008. *Ekeby Prästgård*. Arkeologisk utredning. Närke, Kumla kommun, Ekeby Prästgård 2:1. Riksantikvarieämbetet UV Bergslagen. Rapport 2008:22. (RAÄ dnr 321-3904-2009) .
- Bless Karlsen, K., Nylén, A., Ros, J., Anttila, K., Runeson, H. & Lihammer, A. 2010. *Fossil åker, skärvstenshög och medeltida gård*. Förundersökning och särskild arkeologisk undersökning. Fornlämning Gällersta 39:1 Attersta 7:8, Gällersta socken, Örebro kommun Närke. Stiftelsen Kulturmiljövård Rapport 2010:15.
- Davidsson-Friberg, I. 2000. *Ekebys historia och historier. En Närkesocken under 1 000 år*. Malmö.
- Karlenby, L. 2016. *Arkeologi längs Glanshammarsvägen*. Förundersökning inför bygget av gång- och cykelväg mellan Glanshammar och Myrö, Glanshammars och Rinkaby socknar, Örebro kommun, Närke. Arkeologgruppen AB, rapport 2016:14
- Svensson, S. 1970. *Ekeby-Gällersta bygden*. Örebro.

Kartor och arkivmaterial

HISTORISKA LANTMÄTERIAKTER

- Ekonomiska kartan, 1981, Rikets allmänna kartverk, akt J133-10f2d
- Ekonomiska kartan, 1955, Rikets allmänna kartverk, akt J133-10f2d
- Häradsekonomska kartan, 1864-67, Rikets allmänna kartverk, J112-65-6
- Sockenkartan med beskrivning Ekeby, 1857,
Lantmäteristyrelsens arkiv, akt S-11-1:2
- Ekeby 1-7, Laga skifte, 1843, Lantmäteristyrelsens arkiv, akt S-11-5:5
- Ekeby 1-7, Storskifte på inägor, 1784, Lantmäteristyrelsens arkiv, S11-5:3
- Ekeby 1-7, Geometrisk avmätning, 1688, Lantmäteristyrelsens arkiv, S2:26-27

WEBBMATERIAL

2017.06.05

<http://www.lansstyrelsen.se/Orebro/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/byggnadsvard/kulturmiljo/sevarda-kulturmiljoer/kumla/ekeby-kyrka/Pages/default.aspx>

Tekniska och administrativa uppgifter

Län	Örebro
Kommun	Kumla
Landskap	Närke
Socken	Ekeby
Fastighet	Ekeby Prästgård 1:7
Fornlämningsnummer	-
Lämningstyp	
Boplats, skärvstenshö, skärvstensflak	
Datering	
Äldre bronsålder, medeltid	
Typ av undersökning	
Arkeologisk utredning etapp 1 och 2	
Länsstyrelsens beslutsdatum	
2017-03-30	
Länsstyrelsens diarienummer	
431-18-2017	
Arkeologgruppens projektnummer	
Ag2017_11	
Projektleddning	Nina Balknäs
Personal	Nina Balknäs, Ebba Knabe, Karin Stenström
Undersökningstid	2017-04-19 till 2017-04-24
Exploateringsyta	35 000 m2
Undersökt yta	1095 m2
Inmätningsteknik	RTK-GPS
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000
Arkiv	
Arkivmaterial förvaras tills vidare hos Arkeologgruppen AB.	
Digitalt arkiv	
Digitala data förvaras tills vidare hos Arkeologgruppen AB.	
Fynd	
Fynd förvaras i väntan på fyndfördelning hos Arkeologgruppen AB.	

Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell

Schaktbredd 1,4 meter

S-nr	Beskrivning	Mått/m	Djup/m	Anl	Prov	Fynd
100	0,2 ljus matjord I botten ljusgul/beige sand med spridda stenar 0,05-0,3 m. Djurhålor och ev. stenlyft	16	0,2	-	-	Kvarts och slipsten ?
104	0,2 ljus matjord I botten ljusgul/beige sand med spridda stenar 0,05-0,3 m. Djurhålor och ev. stenlyft	17	0,2	108 119 129 136	PK118	-
204	Matjord 0,5 Å matjord, brungrå sandig lera 0,3 Litet inslag av bränd lera, kol och skörbränd sten Undergrund gulbrun lera	9	0,8	-	-	-
208	Matjord 0,4 Å matjord, brungrå sandig lera 0,3 Litet inslag av bränd lera, kol och skörbränd sten Undergrund gulbrun lera	8	0,7	212	PK	-
220	Matjord 0,5 Undergrund silt/lera	8	0,7	-	-	-
228	Matjord 0,4 Mörkgul silt/lera	8	0,6	-	-	-
232	Matjord 0,4 Mörkgul silt/lera	8	0,6	-	-	-
196	Matjord 0,2-0,3 Sandig silt, spridda stenar, stora stenlyft	15	0,3	-	-	-
169	Matjord 0,2 Djupare och gråare mot V Å matjord 0,2 Mycket sten ca 0,2 m Rester av kulturlager (å matjord?) i stenlyft, mörkbrun humös sand med inslag av lite kol	13	0,4	173 186	-	-
149	Matjord Ljusgul siltig sand med spridda stenar En grop med tillmakad sten i N	6	0,2			Slipsten?
153	Matjord Ljusgul siltig sand med spridda stenar	9	0,2			
157	Matjord Ljusgul siltig sand med spridda stenar En grop med tillmakad sten i N	11	0,3			1 fragment av stengods
161	Matjord 0,2 Beige finsand med spridda stenar 0,05-0,1	9	0,2			
165	Matjord 0,2 Beige finsand med spridda stenar 0,05-0,1	15	0,25			Kärna (?)

S-nr	Beskrivning	Mått/m	Djup/m	Anl	Prov	Fynd
200	Se ritning, bilaga 6.	6	0,8	Ja	Ja	
236	Matjord 0,3-0,7 med enstaka bränd lera och tegel Grå lera med kolfnyk 0,2m Gulbeige sand med spridda stenar upp till 0,3	7	0,9			
247	Matjord 0,2-0,4 Gulorange sand med spridda stenar >0,2m	10	0,4	240		
258	Matjord 0,2-0,5 Gråaktig finsand med bränd lera, skärvsten och enstaka kol 0,3 Orangegul sand med spridda stenar Rotvälta	7	0,8	252		
262	Matjord upp till 0,5m Grå sandig lera med inslag av kol och bränd lera 0,1m Beige lera i botten	8	0,6	266 275		Järmspets i odlingsjord
293	Matjord Ljus lera	8	0,4	297 307	PK314	
315	Matjord Grå lera	10	0,4			Keramik
320	Matjord Lera	7	0,5	324 331 336		
343	Matjord Lera	10	0,5			
347	Matjord 0,3 Sand med spridda stenar >0,4m	12	0,3			
351	Matjord 0,3 Grå sandig lera 0,05 Rosa lera	7	0,4	359 368 360		
376	Matjord 0,3 Sand med spridda stenar	7	0,3			
380	Matjord 0,3 Sand med spridda stenar	8	0,3			
384	Matjord 0,2 Sand med spridda stenar	9	0,2			
388	Matjord 0,2 Grå sandig lera med kol + lite bränd lera Rosabeige lera	8	0,4	393	PK392	
401	Matjord 0,2 med stenlyft Fin ljusbeige sand I Ö delen block	11	0,2	405		
412	Matjord 0,25 Äldre matjord 0,25 KL A453 Siltig lera	14	0,6	416 423 429	PM422 PK421	
439	Matjord 0,3 Äldre matjord 0,1 KL A453 0,05 Orange lera	7	0,5	447		

S-nr	Beskrivning	Mått/m	Djup/m	Anl	Prov	Fynd
454	Matjord Sandig morän	9	0,3	458 467		
510	Matjord 0,3 Äldre matjord 0,2 Grå lera 0,05 Ljus lera	6	0,5	475 486 497 504	PM621	
515	Matjord 0,3 Äldre matjord 0,1 Gulbrun lera	5	0,4	519 527		
532	Matjord 0,3-0,4 Spår av grått lager Gulbrun lera	11	0,4	536 543 552		
558	Matjord 0,3 i V spår av grått lager Gulbrun lera		0,4	562		
571	Matjord 0,4 Gulbrun lera	8	0,5	575 582 590		
598	Matjord 0,3 Rest av grått lager i V Siltig beige lera, centralt mycket stenig	6	0,4	602 614		
622	Matjord 0,25 ljus sand med spridda stenar (moränsand)	5	0,3			
626	Matjord 0,4 ljusgul sandig morän	5	0,4			
630	Matjord i hela schaktet även botten pga uppstickande block eller berggrund 1 st lerklining i matjorden	6	0,5			
634	Matjord 0,6 rosabrun lera	6	0,7	638 648		
654	Matjord 0,4 gulbrun lera vattenfylldes fort	7	0,6			
658	Matjord 0,4 kulturlagerrest grått brun lera	9	0,4	662 670		
692	Matjord 0,4 grått lager (sankt?) i V sandig morän, i Ö gulbrun lera	7	0,5			
696	Matjord 0,4 gulbrun lera	8	0,4	700		
721	Matjord 0,4 gulbrun lera	11	0,4	714		
725	Matjord 0,25 grågulbrun lera	9	0,3			
729	Matjord 0,25 rödbrun lera	6	0,3			
733	Matjord lerig silt	6	0,4			

S-nr	Beskrivning	Mått/m	Djup/m	Anl	Prov	Fynd
737	Matjord 0,3-0,4 sandig morän	8		741 752		
760	Matjord 0,3 sandig morän	7				
764	Matjord 0,2-0,3 sandig morän i Ö gulgrå-rödbrun lera i V spridd kol och bränd lera 1 stort stenlyft	17	0,3			
768	Matjord 0,2-0,3 gråbrun siltig lera med inslag av kol och bränd lera ca 0,1 gulgrå siltig lera	5	0,3	772		
779	Matjord 0,2-0,3 gråbrun siltig lera med inslag av kol och bränd lera ca 0,1 gulbrun siltig lera, enstaka mindre stenlyft	8	0,4			
784	Matjord 0,2 lager med bränd lera och kol ca 0,05 gulgrå siltig lera	7	0,3			
788	Matjord 0,2-0,3 gråbrun siltig lera med inslag av kol och bränd lera gulgrå lera	7,5	0,4	791		
799	Matjord 0,1-0,15 gråbrun siltig lera	8	0,2			
803	Matjord 0,1-0,15 gråbrun siltig lera	7	0,2			
807	Matjord 0,2 å matjord, brun med bränd lera, kol och keramik	7	0,5	840 844 848 855	PK859	Keramik?
816	Matjord med litet inslag av kol och bränd lera sandig morän	10	0,4			
820	Matjord 0,2-0,3 kulturlager gråbrun lera med mycket kol och bränd lera 0,1-0,2, kompakt med spridda stenar	8	0,4			
823	Matjord med litet inslag av bränd lera och kol 0,2 gulbrun lera	8	0,2			
828	Matjord 0,2 äldre brun matjord 0,15 kulturlager (äldre matjord?) brungrå lera med kol och bränd lera	8	0,5			
?	Matjord 0,2 gulbrun lera	6	0,2			

Bilaga 2. Anläggningstabell

A-nr	Typ	Beskrivning	Mått	Djup	Fynd	Prov
108	Stolphål	Fyllning av brungrå siltig sand, relativt plan botten, störd av plog	0,38 i diam Stolphålsfärgning 0,24 m i diam.	0,08	-	-
119	Stolphål	Beigebrun sotig silt med litet inslag av kol, stenskoning av stenar 0,1-0,15 m stora 1 fnyk bränd lera	0,45 m i diam	0,17	-	PK118
212	Skärvstenslager (utkastlager?)	Sotigt lager i sektion 0,15 m under matjorden skörbränd och skärvig sten, svagt välvd form, plan botten	1x1,4	0,25 +0,3		PK
129	Stolphål? Djurhåla?	Fylld av matjord	0,4 m i diam	0,15		
136	Stolphål	Gråbrun sandig silt	0,4 m i diam	0,2		
173	Stenlyft eller stolphålsbotten?	Mörkbrun, humös finsand med inslag av kol	0,4 m i diam	0,1		
186	Stolphål	Stenskoning, fyllning av mörkbrun, humös finsand med inslag av kol, kan ha överlagrat äldre matjordslager.	0,45 m i diam	Ej undersökt		
240	Stolphål	Brungrå lerig sand med kol, återfyllning av orange sand (sterilen är gul sand)	0,4 m i diam Stolphålsfärgning 0,25	0,15		
252	Stolphål?	Mörkgrå sotig sandig silt två mindre (0,05) stenar i ytan, något störd i N av yngre stenlyft	0,4 m i diam	Ej undersökt		
266	Ränna?	Grå grusig sand, oregelbunden form, naturlig sten i fyllningen i N	0,9x0,35	0,1		
275	Ränna?	Oregelbunden, grå sand med kolfnyk och enstaka bitar bränd lera, i botten av rännan ett stolphål?	2,7x0,4	0,12		
297	Ränna	S293 Avlång ränna fylld med grå, sotig lera, något humös. Enstaka kolfnyk, rundad botten, fortsätter in i schaktväggarna	1,4x0,45	0,3		PK314
307	Grop?	Grå, sotig lera, något humös. Enstaka kolfnyk,	0,7	Ej undersökt		
324	Nedgrävning	Rund nedgrävning fylld med grå humös silt	0,5 m i diam	0,3		
331	Nedgrävning	grå humös silt				
336	Ränna	grå humös silt	1,5x0,3	Ej undersökt		
359	Störhål	Melerad grå lera med kol och lerklining	0,15x0,2	0,1		

A-nr	Typ	Beskrivning	Mått	Djup	Fynd	Prov
360	Grop	Melerad grå lera med kol och lerklining	0,6x0,7	Ej undersökt		
368	Kulturlager	Under A260 Melerad ljusare grå lera med kol och lerklining	1,2x0,6	0,05		
393	Hård?	S388 Svart/mörkt grå lera, något flammig Stort inslag av kol, lite bränd lera, skärersten	1x1,4	Ej undersökt		PK392
405	Ä stenlyft?	Humös mörkbrun sand med inslag av kol, enstaka grus och småsten, plan botten i undersökt sektion	0,9x0,4	0,15		
416	Skärvestenshög	Skärvig och skörbränd sten, sot och kol Se skiss på kontextblankett	>8 m	0,4		PK421 PM422
423	Stolphål	Stenskoning 0,1-0,15 m stora stenar, fyllning av grå lerig silt, kletig, 0,4 m Ö om A429	0,3 m i diam	>0,15		
429	Stolphål	Fin sand, plan botten, 1 sten kvar 0,1 m stor fyllning av grå lerig silt, kletig, mörkbrun lera Samtida som A416	0,4 m i diam	0,07		
447	Stolphål	Stenskoning, 2 st 0,1 m stora stenar. Fyllning av gråbrun lera, mycket kompakt	0,4	0,3		
453	Kulturlager	Inmätt som punkt Brungrå, kletig, lerig silt med inslag av kol och enstaka bitar bränd lera S412 S439		<0,25		
458	Stolphål	Stenskoning	0,5 m i diam	Ej undersökt		
467	Stolphål	Stenskott stolphål med brungrå sand	0,5 m i diam	Ej undersökt		
475	Stolphål	Stenskott stolphål, flera stenar 0,15-0,2 meter stora. Mörk brungrå lerig silt	0,5 m i diam	Ej undersökt		
486	Stolphål	Stenskott stolphål, flera stenar 0,15-0,2 meter stora. Mörk brungrå lerig silt. Omstolpat?	0,7x0,5	Ej undersökt		PM621
497	Stolphål	Stenskott stolphål, flera stenar 0,15-0,2 meter stora. Mörk brungrå lerig silt.	0,7x0,3 +0,5	Ej undersökt		
504	Stolphål	Stenskott stolphål, 1 sten 0, meter stor. Mörk brungrå lerig silt.	0,4 m i diam +0,5	Ej undersökt		

A-nr	Typ	Beskrivning	Mått	Djup	Fynd	Prov
519	Stolphål	Brungrå kompakt lera, stenskoning 0,1 m stora stenar	0,3 m i diam	>0,1		
527	Stolphålsbotten	Brungrå kompakt lera, stenskoning 0,1 m stora stenar	0,3	0,05		
536	Grop?	Oval nedgrävning med fyllning av melerad brungrå lera, kompakt	0,7x0,5	Ej undersökt		
543	Kulturlagerrest	Blaffa. Brungrå kompakt lera				
552	Grop	Rund form, fyllning av mörkgrå lera. 2 synliga stenar i ytan, ca 0,1 m stora.	1 m i diam	Ej undersökt		
562	Stolphål?	Rund med fyllning av relativt mörk gråbrun lera, skålad form, 1 bit bränd lera	0,5 m i diam	0,15		
575	Stolphål	Rund, fyllning av mörkgrå lera	0,25 m i diam	>0,1		
582	Stolphål	Rund, fyllning av mörkgrå lera	0,25 m i diam	Ej undersökt		
590	Stolphål	Rund, fyllning av mörkgrå lera, 4 stenar 0,15 meter stora	0,3 m i diam	Ej undersökt		
602	Stolphål	Rund, relativt mörkt gråbrun lerig silt med 1 synlig sten i ytan	0,4 m i diam	Ej undersökt		
614	Hård?	Melerad mörkgrå/svart brun och svart sand. Mycket sot och litet inslag av kol.	0,5x0,8	Kankten 0,1 m djup		
638	Ränna?	Husränna? Fyllning av omdeponerad "steril" kakig lera. I Södra schaktväggen flera stora bitar bränd lera. I kanterna av rännan enstaka 0,2 meter stora stenar. Mycket svår att se, men kändes. Fyllning med maskgångar som lossade från slät lera under utan maskgångar. Möjligen är rännan bredare mot Ö.	Br 0,7	0,15		
648	Kolfläck	I A638. Rund kolfläck. Avtryck av stolpe?	0,3 m i diam	0,02		
662	Stolphål	Rund i plan. Mörkgrå lera med kol.	0,3 m i diam	0,2		
670	Stolphål?	Möjlig del av större Ö-V nedgrävning. Gråbrun lera med kol och skärvsten. Otydlig avgränsning.	Ca 0,3	Ej undersökt		

A-nr	Typ	Beskrivning	Mått	Djup	Fynd	Prov
677	Nedgrävning	Mörkgrå lera med kol. Oformlig möjlig ränna (rotvälta?). Kollat: har nedgrävningskant.		Ej undersökt		
700	Stolphål	Stenskonig(?) av stenar 0,05-0,1 m. Gråbrun siltig lera, kompakt.	0,5 m i diam	Ej undersökt		
	Stolphål	Stenskonig(?) av stenar 0,05-0,1 m. Gråbrun siltig lera, kompakt.	0,5 m i diam	Ej undersökt		
714	Stolphål	Möjlig stenskonig, 1 sten 0,15 m i Ö. Brungrå lera.	0,4 m i diam	>0,15 m		
741	Härd/grop	Oval nedgrävning med stenar i kanten, ca 0.1-0,2 m stora. Fyllning grå sotig kompakt lerig silt, kolfnyk.	1,1x0,8 m			
752	Stolphål	Rund färgning, stenar 0,1-0,2 m i diam. Stenskott stolphål. Grå sandig fyllning.	0,4	0,3		
772	Stolphål	Stenskott stolphål, rikligt med sten 0,05-0,1 m. Otydlig avgränsning nedgrävning. Kompakt gråbrun siltig lera.	0,4 i diam	Ej undersökt		
791	Stolphål	Något oval mörkfärgning, kantad av fåtal stenar 0,1-0,15 m. En sten 0,2 m centralt. Mörkt gråbrun silt. Otydlig avgränsning.	0,5x0,4 m	Ej undersökt		
840	Ränna	Fyllning av omrörd steril lera med ca 20% naturlig sten, 0,1 m stora. Över A844.	Bredd 0,45 m	Ej undersökt		
844	Lager i nedgrävning	Mörkgrå lera, något smågrusig med kol och bränd lera. Under 840.			Bränd lera/lerklining	
848	Stenlyft eller flera små stolphål	Runda, fyllning av grå lera. Plan botten.	Ca 0,13 m i diam	0,05 m		
855	Ränna	Mörkgrå lera		0,15		PK859

Bilaga 3. Fyndtabell

Endast tillvaratagna fynd. Övriga fynd kan avläsas i anläggningstabellen.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Mått/cm	Kontext	Typ av kontext	Kommentar
1	Slipsten	Sedimentär bergart	1	6x4x2	S100	Lösfynd	Passning med F2
2	Slipsten	Sedimentär bergart	1	14x10x7	S149	Lösfynd	Passning med F1
3	Föremål	Kvartsit	1	4,5x4,5x2	S149	Lösfynd	Slipat fragment med fasetter.

Bilaga 4. Vedartsanalys

Ulf Strucke, SHMM

Landskap:	Närke	Socken:	Kumla	
Fastighet:	Ekeby Prästgård 1:7	RAÄ nr:		
AnalysId:	14178			
Anläggning:	416	Skärvstenshög	Provnr:	PK421
Vikt (g):	0,3	Analyserad vikt (g):	0,3	
Fragment:	7	Analyserat antal:	7	
Art:	Ek	Antal:	7	
Material:	Träkol			
Kommentar:	Kärnved			
AnalysId:	14179			
Anläggning:	A4	Kulturlager	Provnr:	PK 1
Vikt (g):	0,1	Analyserad vikt (g):	0,1	
Fragment:	4	Analyserat antal:	4	
Art:	Björk	Antal:	1	
Material:	Träkol			
Kommentar:				
Art:	Ek	Antal:	1	
Material:	Träkol			
Kommentar:				
Art:	Gran	Antal:	1	
Material:	Träkol			
Kommentar:	Ej tillvaratagen			
Art:	Lönn	Antal:	1	
Material:	Träkol			
Kommentar:				
AnalysId:	14180			
Anläggning:	A855	Husränna	Provnr:	PK859
Vikt (g):	0,1	Analyserad vikt (g):	0,1	
Fragment:	4	Analyserat antal:	4	
Art:	Ek	Antal:	4	
Material:	Träkol			
Kommentar:	Mycket litet prov			

Calibration of Radiocarbon Age to Calendar Years

(High Probability Density Range Method (HPD): INTCAL13)

(Variables: $\delta^{13}\text{C} = -24.4$ o/oo)

Laboratory number **Beta-467215**

Conventional radiocarbon age **3080 ± 30 BP**

95.4% probability

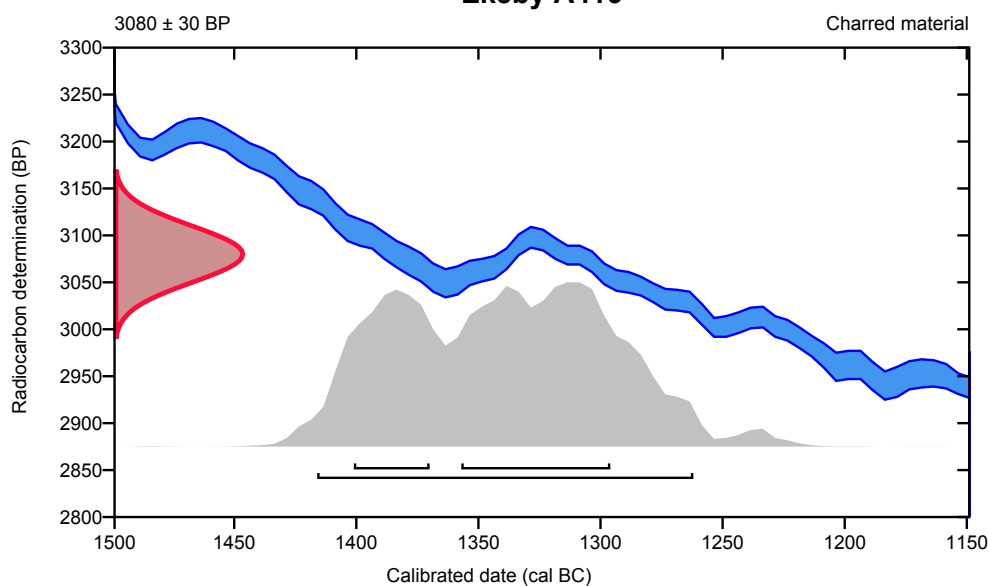
(95.4%) 1418 - 1264 cal BC (3367 - 3213 cal BP)

68.2% probability

(45.7%) 1359 - 1298 cal BC (3308 - 3247 cal BP)

(22.5%) 1403 - 1372 cal BC (3352 - 3321 cal BP)

Ekeby A416

Database used

INTCAL13

References

References to Probability Method

Bronk Ramsey, C. (2009). Bayesian analysis of radiocarbon dates. Radiocarbon, 51(1), 337-360.

References to Database INTCAL13

Reimer, et.al., 2013, Radiocarbon55(4).

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

Calibration of Radiocarbon Age to Calendar Years

(High Probability Density Range Method (HPD): INTCAL13)

(Variables: $\delta^{13}\text{C} = -27.3$ o/oo)

Laboratory number **Beta-467216**

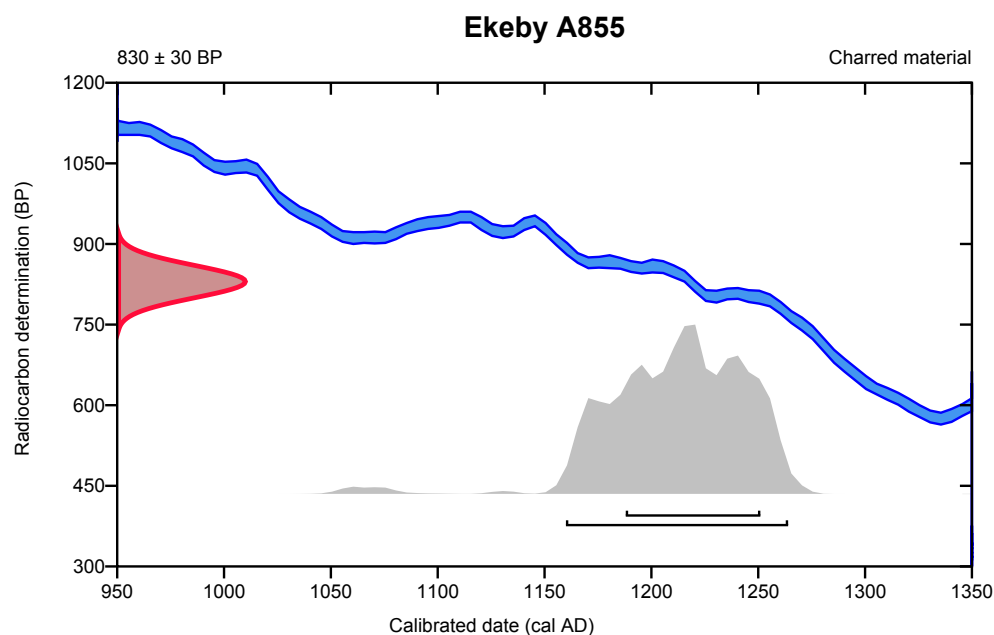
Conventional radiocarbon age **830 $\pm$ 30 BP**

95.4% probability

(95.4%) 1160 - 1264 cal AD (790 - 686 cal BP)

68.2% probability

(68.2%) 1188 - 1251 cal AD (762 - 699 cal BP)

Database used
INTCAL13

References

References to Probability Method

Bronk Ramsey, C. (2009). Bayesian analysis of radiocarbon dates. Radiocarbon, 51(1), 337-360.

References to Database INTCAL13

Reimer, et.al., 2013, Radiocarbon55(4).

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

